

**A Kúria
mint felülvizsgálati bíróság
végzése**

Az ügy száma: Pfv.V.20.806/2021/6.

A tanács tagjai:

Dr. Bartal Géza a tanács elnöke

Dr. Magosi Szilvia előadó bíró

Dr. Puskás Péter bíró

A felperes:

felperes1

Az alperes:

alperes1

Az alperes képviselője:

ügyvédi iroda (cím1.; ügyintéző: dr. Apor Roland ügyvéd)

A per tárgya:

Megbízási díj megfizetése

A felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél:

Felperes

A másodfokú bíróság neve és a jogerős határozat száma:

Fővárosi Törvényszék 3.Gf.75.635/2020/7.

Az elsőfokú bíróság neve és a határozat száma:

Pesti Központi Kerületi Bíróság 28.G.300.727/2020/18-I.

Rendelkező rész

A Kúria a jogerős ítéletet – az elsőfokú bíróság ítéletére is kiterjedően – hatályon kívül helyezi és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasítja.

A felperes felülvizsgálati eljárási költségét 2.181.606 (kétfmillió-száznyolcvanegyezer-hatszázhat) forintban, az alperesét 470.014 (négy százhetvenezer-tizennégy) forintban állapítja meg.

A végzés ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

Indokolás

A felülvizsgálat alapjául szolgáló tényállás

[1] hivatal és az alperes között létrejött szerződés szerint az alperes köteles gondoskodni a helyi közutakon, a hivatal tulajdonában álló közforgalom elől el nem zárt magánutakon,

valamint tereken, parkokban és egyéb közterületeken közúti járművel történő várakozás (parkolás) biztosításáról.

[2] Az alperes 2018. december 14-én ajánlattételi felhívást tett közzé a parkolás üzemeltetéssel összefüggő követelések érvényesítése során peres és peren kívüli kizárólagos jogi képviselőt ellátása tárgyában.

[3] A felperes a nyertes ajánlatában a megbízási díj vonatkozásában akként tette meg az ajánlatát, hogy a megbízási díja „Fizetési felszólítás, úgynként” 1.500 forint + 405 forint áfa, bruttó 1.905 forint, „Esedékes tárgyhóra előre, átadott úgynként (fix díj)”.

[4] A felperes mint megbízott és az alperes mint megbízó között 2019. január 17-én ügyvédi megbízási szerződés jött létre, amelyben az alperes azzal bízta meg a felperest, hogy a parkoltatásból eredő belföldi követelések érvényesítése során a képviselőjében eljárjon, a követelés kötelezettjével szemben fellépjen, teljesítésre felszólítsa (ideértve a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény 15/D. § (1) bekezdése szerinti felszólítást is). Amennyiben a kötelezett a fizetési felszólítást követően nem teljesít, úgy jogosult a követelést ügyvédi felszólítás, fizetési meghagyásos eljárás, illetve peres eljárás útján érvényesíteni.

[5] A szerződés 2.1.1 pontja értelmében a felek a szerződés 1. számú mellékletében (Díjmegállapodás) meghatározott díjazásban és a szerződés szerinti elszámolásban állapodnak meg.

[6] A felek jogai és kötelezettségei körében a szerződés 4.1. pontjának alpontjai az adatszolgáltatási kötelezettségről rendelkeznek. Ennek megfelelően a megbízót terheli a követelés kötelezettjeinek a beazonosítása, a kötelezettekkel szemben személyes adatok beszerzése és azok megbízott részére történő átadása az eljárási határidőkre figyelemmel megállapított időpontban.

[7] A megbízási szerződéssel összefüggő ügyvédi munkadíjak és sikerdíjak mértékét, és azok elszámolásának megbízási szerződésben nem szabályozott egyes kérdéseit tartalmazó Díjmegállapodás „I. Úgynkénti díjak” táblázata „1. Fizetési felszólításonként” sorában rögzítettek szerint a megbízottat megillető ügyvédi megbízási díj „1.500 forint havi utólagos elszámolással átadott úgynként (fix díj)”. A Díjmegállapodás alapján az I.1. pontban írt díjak elszámolása során a megbízó jogosult volt az adott elszámolással érintett, a megbízási szerződés 1.1.3. pontjában írt adat-lekérdezések díjait érvényesíteni.

[8] A felperes úgy állította ki a számláit az ügyvédi munkadíjról, hogy a szerződés alapján átadott úgynként (amely alatt a parkolási esemény értendő) és nem a kiküldött fizetési felszólítások száma alapján jár részére a fix díj. Az alperes ezt kifogásolta, és a megbízási szerződés tartalma alatt a felperes által postakönyv szerint kiküldött fizetési felszólítások darabszámlán alapuló, havonta kiállított teljesítésigazolásoknak megfelelő számlákat fogadta csak be és egyenlítette ki. A felperes részére 2019 augusztus és november közötti időszakban havonta, valamint 2019. december 1-12-ig tartó időszak vonatkozásában a teljesítésigazolásokat úgy állította ki, hogy az átadott ügyekben kiküldött fizetési felszólításokra tekintettel a felperes által felszámított díjat csökkentette arra hivatkozva, hogy ugyanazon ügy vonatkozásában már egy korábbi elszámolási időszakban is díjat számított fel.

A kereseti kérelem és az alperes védekezése

[9] A felperes a 2013. évi V. törvény (a továbbiakban: Ptk.) 6:272. §-ára, 6:276. § (1) bekezdésére alapított keresetében 14.178.000 forint + áfa, valamint ezen összeg után 2020. január 19-től a kifizetésig járó, a Ptk. 6:155. § (1) bekezdése szerinti késedelmi kamat megfizetésére kérte kötelezni az alperest.

[10] A követelt összegből 12.526.500 forint + áfa megfizetését azon az alapon igényelte, hogy az alperes 8.351 ügy (parkolási esemény) után jogellenesen nem fizette meg a neki járó

fix díjat. 1.651.500 forint + áfa megfizetésére pedig azon az alapon tartott igényt, hogy az alperes 1.101 fizetési felszólítás kapcsán jogellenesen nem fizette meg az őt megillető 1.500 forint + áfa fix díjat.

[11] Állította, hogy a szerződés hatálya alatt az alperes összesen 23.875 parkolási eseményből származó követelést adott a kezelésébe, amelyek vonatkozásában – az informatikai rendszer működéséből eredő összevonások miatt – összesen 15.524 fizetési felszólítást küldött ki postán az ügyfelek részére. Az alperes az átadott parkolási esemény helyett csak a kiküldött fizetési felszólítás után fizetett fix díjat. Az alperes abban az esetben is csak egyszer fizette meg a fix díjat, ha a nyilvántartásban szereplő és a tényleges üzembentartó személye a parkolási esemény bekövetkezésekor egymástól eltért, ezért a fizetési felszólítás a nyilvántartott üzembentartó helyett a tényleges üzembentartó részére is megküldésre került.

[12] Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Vitatta, hogy a szerződés alapján a felperest a fix díj minden parkolási esemény után megillette. Vitatta azt is, hogy a szerződés hatálya alatt 23.875 parkolási esemény történt, amelyre tekintettel az átadott ügyek száma is ennyi lett volna.

[13] A megbízási szerződés díjazásra vonatkozó rendelkezését úgy értelmezte, hogy a felperes díjigényt a részére átadott ügyek után érvényesíthetett. Függetlenül attól, hogy egy-egy átadott ügyben hány alkalommal küldött ki fizetési felszólítást, megbízási díjra az átadott ügyek után volt jogosult.

[14] Az alperes előadta azt is, hogy a 2019. május 13-án megtartott egyeztetésen a felek megállapodtak abban, hogy a fizetési felszólítások száma lesz az elszámolás alapja. A szerződés megszűnéséig ennek megfelelően történt az elszámolás. A teljesítésigazolásokon a felperes jogfenntartó nyilatkozatot azért tett, mert sérelmezte a fizetési felszólítások darabszámának utólagos korrekcióját és nem azért, mert parkolási eseményenként kívánt elszámolni.

Az első- és másodfokú ítélet

[15] Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította.

[16] Az ítélet indokolásában kifejtette, hogy a peres felek között a Ptk. 6:272. §-a szerinti megbízási szerződés jött létre, amely az ügyvédi tevékenységről szóló 2017. évi LXXVIII. törvény (Ügyvédi tv.) 28. §-a szerinti ügyvédi tevékenység ellátására irányuló ügyvédi megbízási szerződésnek minősül. A felek közötti jogvita a szerződés 2.1.1. pontjának, illetve a Díjmegállapodás I. számú táblázata „1. Fizetési felszólításonként” sorában foglaltak eltérő értelmezésén alapult.

[17] Az elsőfokú bíróság a vitás szerződési feltételeket a Ptk. 6:8. § (1) bekezdésében, 6:86. § (1) bekezdésében foglaltak figyelembevételével értelmezte. Arra a meggyőződésre jutott, hogy a felperest a díjazás fizetési felszólításonként és nem parkolási eseményenként illette meg. Ehhez képest további szűkítést tartalmaz a Díjmegállapodás I. táblázata első sorának jobb oldali részében megfogalmazott szövegrész, mivel annak értelmében a felperest díjazás „átadott ügyenként” illeti meg. A felperest a fizetési felszólításokkal megindított eljárások száma után illeti meg díjazás, amelynek alapján egy ügynek egy eljárást kell tekinteni, és amennyiben több fizetési felszólítás történik egy ügyben, úgy az is egy eljárásnak tekintendő és egyszeri díjazásra jogosít fel.

[18] A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú bíróság ítéletével az elsőfokú ítéletet részben megváltoztatta és a felperes által az alperes részére fizetendő perköltség összegét leszállította, míg ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[19] A jogerős ítélet indokolása szerint az elsőfokú bíróság a szükséges bizonyítást lefolytatta, annak alapján a tényállást helyesen állapította meg, a levont jogi következtetése és az ügy érdemében a döntése is helytálló. Az elsőfokú ítélet jogi indokolásával azonban a másodfokú bíróság nem mindenben értett egyet.

[20] A másodfokú bíróság szerint a perbeli szerződés értelmezése, valamint az annak mellékletét képező Díjmegállapodás, továbbá a cég1 Kft. által kidolgozott szoftver iratokhoz csatolt felhasználói leírás alapján az elsőfokú bíróság helytállóan jutott arra a következtetésre, hogy az „átadott ügy” fogalma nem azonosítható az egyes parkolási eseményekkel. Az alperes már a szerződés 1.1.1. pontja értelmében sem egy-egy parkolási eseményből eredő követelés érvényesítésével bízta meg az a felperest. A felperes ugyanis e szerződéses rendelkezés alapján az alperes parkoltatásból eredő követelése érvényesítésére volt köteles függetlenül attól, hogy a követelés egy vagy több parkolási eseményből származott-e.

[21] A másodfokú bíróság rámutatott arra, hogy a szerződés 1.1.2. pontjának rendelkezése sem ellentétes a szerződés előzőek szerinti értelmezésével, mert csak a fizetési felszólítás megküldésének határideje vonatkozásában említi a parkolási eseményt, mint kezdőidőpontot.

[22] A jogerős ítélet értelmében a felperes a szerződés e rendelkezésére is tekintettel alaptalanul sérelmezte a fellebbezésében, hogy az elsőfokú bíróság figyelembe vette név tanúnak az alperes perbeli szerződés megkötését megelőző követelés-kezelési gyakorlatára vonatkozó nyilatkozatát. Az alperes ugyanis a perbeli szerződés megkötésekor már alkalmazta – a szerződés 1.1.2. pontja szerint – azt az ügyviteli szoftvert, amelynek útján a felperes részére a szerződéskötést követően az egyes ügyeket át kellett adnia.

[23] A másodfokú bíróság utalt a szerződés 2.2.2. pontjára is, amelynek értelmében a fix díjak tekintetében a felek akként voltak kötelesek elszámolni, hogy a felperesnek a számlája kiállítása előtt számszerűen tájékoztatnia kellett az alperest a tárgyhóban kezdeményezett, a Díjmegállapodás I. pontjában írt eljárásokról, így az általa kiküldött fizetési felszólítások számáról is. Ez a szerződéses rendelkezés is utalt arra, hogy a Díjmegállapítás I. táblázatának első oszlopában megjelölt eljárások számának figyelembevételével volt köteles a felperes a megbízási díját felszámítani. A felperes a fellebbezésében maga is arra hivatkozott, hogy a Díjmegállapodás I. táblázatának első oszlopa csak a díjfizetéssel érintett eljárást magát jelöli meg.

[24] A másodfokú bíróság rámutatott, hogy a felperes a 2020. június 30-i perfelvételi tárgyaláson tett előadása szerint a parkolási eseményekről egy hetes időtartamra kapott adatszolgáltatást, az adat lekérdezéseket követően pedig az alperes által biztosított ügyviteli rendszer generálta azt a fizetési felszólítást, amely a részéről kiküldésre került. Ez a nyilatkozat is azt támasztotta alá, hogy az alperes egy követelésként kezelte az azonos üzembentartóhoz tartozó parkolási eseményeket, ha egymáshoz közeli időpontban keletkeztek és azokat egy ügyként adta át a felperes részére.

[25] A másodfokú bíróság döntése értelmében az elsőfokú bíróság nemcsak az okirati bizonyítékokat, de a perben kihallgatott tanúk vallomását is helytállóan értékelte és hagyta figyelmen kívül névl tanúnak név tanúvallomásával és az okirati bizonyítékokkal ellentétes vallomását.

[26] A másodfokú bíróság a fellebbezésben foglaltakkal annyiban egyetértett, hogy nem felel meg a valóságnak az elsőfokú ítéletnek az az indokolása, miszerint a felek közötti egyeztetés eredményre vezetett.

[27] A fizetési felszólítások ismételt kiküldése alapján érvényesített felperesi díjkövetelés vonatkozásában a másodfokú bíróság visszautalt az elsőfokú ítélet helyesnek tartott indokaira. A fellebbezésre tekintettel hangsúlyozta, hogy további költség felmerülése nem alapozza meg a díjigényt. Erre tekintettel a felperes csak e további költségek megtérítésére tarthatna igényt,

miután a megbízási szerződés teljesítésének minden költségét az alperes volt köteles viselni (szerződés 2.2.1. pont). A felperes külön költségtérítésre azonban nem tartott igényt. A kereseti kérelmét megalapozó szerződéses rendelkezést maga sem tudta megjelölni.

[28] Az alperes parkolás-üzemeltetéshez kapcsolódó, 2016 áprilisában kelt követelés-kezelési szabályzata (a továbbiakban: Szabályzat) hatálytalanságára az elsőfokú eljárásban a felperes nem hivatkozott, így erre az új tényre a másodfokú bíróság álláspontja szerint a fellebbezésében már nem hivatkozhatott. név2 ügyvédjelölt e tárgyban a felperes nevében nyilatkozatot nem tehetett, ugyanis a felperest a saját ügyének intézése során az elsőfokú bíróság előtt nem helyettesíthette. A másodfokú bíróság szerint a Szabályzat – bár valóban nem vált a perbeli szerződés részévé – alkalmas volt az alperes ellenkérelmében foglaltak alátámasztására.

[29] A jogerős ítélet értelmében az elsőfokú ítélet túlnyomórészt a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapult, ezért e körben nem volt megállapítható az ügy érdemére kiható olyan jogszabálysértés, amely a keresetet elutasító ítéleti rendelkezés megváltoztatását eredményezhette volna. A felperes fellebbezése csak a perköltség tekintetében volt alapos.

A felülvizsgálati kérelem és ellenkérelem

[30] A felperes felülvizsgálati kérelmében a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az alperest a kereset szerint marasztaló határozat hozatalát kérte.

[31] Álláspontja szerint az eljáró bíróságok lényeges tényeket figyelmen kívül hagytak, kirívóan okszerűtlenül, iratellenesen és jogszabálysértő módon mérlegeltek, helytelen jogi következtetéseket vontak le. A jogerős ítélet sérti a szerződéses kötőerő elvét, továbbá ellentétes a Ptk.-nak a polgári jogi jogalanyok mellérendeltségén és egyenjogúságán alapuló szellemiségével (Ptk. 1:1. §).

[32] A felperes rámutatott arra, hogy az alperes által közzétett ajánlattételi felhívás szerint a benyújtandó ajánlatban ügyenkénti megbízási díjakra és sikerdíjakra kellett ajánlatot tenni. Az alperes az ajánlattételi felhíváshoz nem mellékelte olyan dokumentumot, amelyből arra kellett volna következtetni, hogy az ügyön nem az egyes parkolási eseményeket érti. A felperesi ajánlat díjtáblázata egyértelműen tartalmazta a fizetési felszólítás ügyszakban az 1.500 forint fix díjat átadott ügyenként. Az alperes az ajánlattal egyezően kötött szerződést. A felperest ügyenként megillető fix díj azért került meghatározásra, mert ez fedezetet nyújtott a lekérdezési díjra (parkolási eseményenként kb. 500 forint), a postaköltségre, a nyomtatás költségeire, a csekkes levél díjára, a boríték árára, így az nem pusztán munkadíj volt. Azokat a költségeket is tartalmazta, amelyek a követelés érvényesítése során minden esetben szükségképpen felmerültek, és amelyeket a kötelezettekkel szemben kellett és lehetett volna a jogszabályok alapján érvényesíteni. Sem az alperes feltehető akarata, sem az eset körülményei, sem a szavak általánosan elfogadott jelentése alapján nem fért kétség ahhoz, hogy egy ügy egy parkolási eseményt jelent.

[33] A felperes szerint a jogerős ítélet sérti a Ptk. 6:86. § (1) bekezdését, mert a szerződés egészéből kiindulva, a szerződés egészének célját, a szerződés szerinti szolgáltatások rendeltetését figyelembe véve parkolási követelés-kezelés esetén ügyként semmi más nem is jöhetett szóba, mint az egyszeri parkolási eseményhez, mint önálló tényálláshoz kapcsolódó igényérvényesítés.

[34] A felperes kifejtette, hogy jelentőséget kellett tulajdonítani annak, miként zajlott a felek közötti ügyátadás, ugyanis az ajánlattételi felhívásban és a Díjmegállapodásban is az „átadott ügyenként” kitétel szerepel. Előadta, hogy az alperes heti rendszerességgel az egyes parkolási eseményeket tartalmazó tételes listát adott át igényérvényesítés céljából a részére és ezen a listán az egyes parkolási események külön-külön ügyazonosítóval rendelkeztek. Ezt követően el kellett végeznie az adat-lekérdezéseket annak megállapítása céljából, hogy ki volt

az egyes parkolási események időpontjában a gépjármű tulajdonosa. Ezen adatok birtokában – az ügyviteli szoftver felhasználásával – legenerálta az egyes parkolási eseményekhez tartozó fizetési felszólításokat, és kizárólag ebben a fázisban került sor arra, hogy az ügyviteli szoftver az alperes korábbi beállítása miatt egy felszólítólevélbe foglalta az egy héten belül ugyanahhoz a rendszámhoz és ugyanahhoz a személyhez tartozó parkolási eseményeket. Nem az alperes adta tehát át a parkolási eseményeket összevontan. Az alperes fizetési kötelezettségére nincs kihatása a parkolási események összevonása, hiszen átadott ügynként kellett fizetnie. Az egyes parkolási események a felszólítólevélben külön-külön ügyszámokkal voltak felsorolva és az ügyszámokat mindvégig megőrizték. A felperes arra is rámutatott, hogy az adat-lekérdezéshez kapcsolódó díjat parkolási eseményenként kellett megfizetnie az alperes részére. Álláspontja szerint a jogerős ítélet sérti a 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdését és 346. § (5) bekezdését, mert az eljáró bíróságok mindezt figyelmen kívül hagyták.

[35] A felperes rámutatott arra, hogy a Díjmegállapodás I. számmal jelölt fősorként tartalmazta, hogy ügynként illetik meg díjak. Az ügy – a Díjmegállapodás I.1. sorának második rovatában szereplő „az átadott ügynként” fordulatra és az ügyátadás módjára is figyelemmel – kizárólag önálló parkolási eseményt jelenthet. Elsődlegesen ügynként, parkolási eseményenként illeti meg a díj, ha pedig valamely ügyben több fizetési felszólítás kiküldése válik szükségessé, akkor ilyen esetben fizetési felszólításonként. A kötelezettekkel szemben kellett volna a követelés behajtásával kapcsolatban felmerült költségeket érvényesíteni, így azokban az esetekben, ha arra az alperes nem volt hajlandó, jogellenesen mondott le közpénzről. Az ezt az eljárását szentesítő ítélet sérti az Áht. 97. §-át.

[36] A felperes érvelése értelmében a díjigénye a megbízási szerződésből és a Díjmegállapodásból egyenesen következik, ezért a jogerős ítélet sérti a Ptk. 6:272. §-át, 6:137. §-át, 6:34. §-át, 6:61. §-át, 6:138. §-át is. Sem az ajánlattételi felhívás, sem az ajánlat, sem a megbízási szerződés, sem a díjmegállapodás nem hagyott kétséget afelől, hogy átadott ügynként illeti meg a díjazás. Az eljáró bíróságok a szerződéses rendelkezéseknek olyan értelmet tulajdonítottak, amely ellentétes a polgári jog alapelveivel, a visszatérhetőség vélelmével. A jogerős ítéletből az tűnik ki, hogy ügy az, amit az alperes annak nyilvánít.

[37] A felperes szerint a másodfokú bíróság iratellenesen hivatkozott a szerződés 4.1.6. pontjára. Ebben a pontban ugyanis a jogviszony keletkezésének idejéről, helyéről és a követelés lejártáról van szó, ezek pedig kizárólag önálló parkolási eseményekre vonatkozhatnak.

[38] A felperes sérelmezte a megbízási szerződés 1.1.2. pontjának értelmezését is. Állította, hogy a másodfokú bíróság álláspontjával szemben ez a szerződéses rendelkezés éppen azt bizonyítja, hogy a felek jogviszonyában a parkolási esemény a kiindulópont, hiszen a határidők is ennek bekövetkezésekor veszik kezdetüket.

[39] A felperes arra is hivatkozott, hogy az ügyviteli szoftver alkalmazásának a másodfokú bíróság tévesen tulajdonított jelentőséget. Az alperes a követelés-kezelési tevékenységet annak érdekében, hogy hatékonyabb legyen kiszervezte, ami azt is jelenti, hogy az addigi gyakorlatot nem kívánta tovább folytatni. Az pedig, hogy mi volt a gyakorlata a felperessel történt szerződéskötés előtt, kívül esik a per keretein. Az ajánlattételi felhívás sem tartalmazott olyan kitételeket, hogy az egyes parkolási eseményektől eltérő elszámolási egység kerülne alkalmazásra a felek között. Mindezt névvel, az alperes volt vezető jogtanácsosa is megerősítette tanúvallomásaiban.

[40] A bíróság az alperes korábbi állítólagos házon belüli gyakorlata alapján ítélte meg a felek közötti szerződést, ezért a jogerős ítélet sérti a Ptk. 6:63. § (5) bekezdését is, mert a peres felek között korábban e tárgyban nem állt fenn szerződés.

[41] A felperes sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság nem indokolta meg, miből vezette le azt a megállapítást, miszerint a felperes díjigényét nem alapozza meg az a tény, hogy a fizetési felszólítások új tulajdonosnak történő kiküldése folytán további költsége merült fel.

[42] A felperes arra is hivatkozott, hogy az eljáró bíróságok okszerűtlenül hagyták figyelmen kívül név1 tanúvallomását, aki előadta, hogy az alperesben fel sem merült más szándék, minthogy az egyes parkolási eseményekre, parkolási ügyekre kérjen árajánlatot. A másodfokú bíróság nem a szerződéskötés körülményeiről részletesen nyilatkozó vezető jogtanácsos tanúvallomásának tulajdonított jelentőséget, hanem a szerződéskötési folyamatban részt nem vett, az alperessel még mindig függő viszonyban álló munkavállaló, név pénzügyi ügyintéző aggályos vallomására és egy hatályba sem lépett egyoldalú szabályzatra alapozta az ítéletét.

[43] A felperes sérelmezte, hogy a másodfokú bíróság a kényszerhelyzetben tanúsított magatartásának tulajdonított a számára hátrányos jelentőséget. A 2019. május 14-i levelében egyértelművé tette, nem változtat azon az álláspontján, hogy parkolási eseményenként illeti meg a díjazás. Kénytelen volt ugyanakkor az alperes jog- és szerződésellenes elvárásának megfelelően számlázni. Ez azonban nem értékelhető igényről való lemondásként, hiszen annak a Ptk. 6:8. § (3) bekezdésére figyelemmel kifejezettnak kellett volna lennie.

[44] A felperes érvelése értelmében a perben ügyvédi munkadíjat kívánt érvényesíteni, ezért úgy kellett tekinteni, hogy jogi képviselővel járt el, a jogi képviselőnél munkaviszonyban álló ügyvédjelölt pedig jogszerűen helyettesítette, vagyis hatályosak a nevében megtett nyilatkozatai. név2 jogszerűen járt el vagy ügyvédjelöltként, vagy meghatalmazott munkavállalóként. A másodfokú bíróságnak a nyilatkozatai hatálytalanságára vonatkozó okfejtése a Pp. 65. § e) pontjával ellentétes.

[45] A felperes hangsúlyozta, hogy a Szabályzatot az alperes nem tette az ajánlati felhívás részévé, a szerződés megkötésekor sem hivatkozott rá, nem bocsátotta rendelkezésre, ráadásul az az Áht.-ba ütközik. Ilyen körülmények között a Szabályzatot az eljáró bíróságoknak figyelmen kívül kellett volna hagyniuk a jogvita elbírálása során. Ha a Szabályzatot mégis figyelembe kellene venni, az akkor is legfeljebb a Ptk. 6:77. § (1) bekezdése szerinti általános szerződési feltételnek minősülhetne, de a 6:80. § alapján nem válhatna a szerződés részévé, ugyanis ellentétes a szerződésnek azzal az egyértelmű feltételével, miszerint a felperest átadott ügyenként illeti meg a díjazás.

[46] Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

[47] Álláspontja szerint az ajánlattételi felhívás szövegének elolvasásával és annak értelmezésével kizárólag arra juthatott a felperes, hogy részére az alperes ügyeket fog átadni, amely ügyek esetében a feladata, hogy fizetési felszólítást kiküldve követelést érvényesítsen, amely ellenében díjra tarthat igényt. Az ajánlattételi felhívásból tehát arra következtethetett a felperes, hogy az átadott ügyekben kiküldött fizetési felszólítások darabszáma után részesül díjban.

[48] A Ptk. 6:273. § (1) bekezdése alapján az alperesnek joga volt a teljesítés módjára utasítást adni, amelyben meghatározhatta, hogy az ugyanazt a kötelezettest terhelő, időben egymáshoz közeli parkolási eseményekből származó díj- és pótdíj-követeléseket egy fizetési felszólításban érvényesítse a felperes. A felperes az okirati bizonyítékokkal ellentétesen érvel azzal, hogy a parkolási események külön ügyszámmal kerültek a részére átadásra. Az alperes fizetési felszólítási ügyekké összevonva, külön fizetési felszólítás ügyszám alatt adta át a parkolási eseményeket követelés-érvényesítésre.

[49] Az alperes szerint az Áht. rendelkezései megsértésére, valamint a visszterhesség vélelmére történt hivatkozás az alperesi jogállítást vitató nyilatkozat, amit a felperes a

perfelvétel lezárásáig adhatott volna elő. A felperesnek ezek a nyilatkozatai a Pp. 194. § és 221. §-ából következően hatálytalanok.

[50] Az alperes utalt továbbá arra, hogy a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (a továbbiakban: Ktv.) által rendezett kérdések nem válhattak a megbízási szerződés tartalmává, hiszen ez a jogszabály nem a felperes és az alperes közötti szerződéses jogviszonyt rendezi.

[51] Rámutatott, hogy a megbízási szerződés megkötésekor a felperes előtt is ismert volt: nem feltétlenül esik egybe a gépjármű tényleges üzemmentartójának személye a nyilvántartás adatai szerinti üzemmentartóval. A felperes ugyanazon jogviszonyból keletkezett követelés behajtása iránt tett intézkedést, amikor a tényleges üzemmentartónak is felszólítást küldött. A fizetési felszólítások száma tekintetében a marasztalását kizárja, hogy nem adta elő – és erre vonatkozó peradat sincs –, hány alkalommal és melyik átadott ügyek esetében volt szükséges a felszólítás ismételt kiküldése.

[52] Kifejtette, hogy a Ptk. 6:92. § (1) bekezdésére figyelemmel a szerződés-értelmezés körében nincs jelentősége, ha a felperes az ajánlattételi felhívás értelmezése során azzal a feltételezéssel élt, hogy az ügy szükségszerűen egy parkolási eseményt jelent.

[53] Az alperes kiemelte, hogy a felperessel való szerződéskötést megelőzően kialakított, éveken át követett gyakorlata alkalmas a szerződéskötési akarata bizonyítására. név1 tanú az alperes okiratokkal és tanúvallomással bizonyított követelés-kezelési gyakorlatával ellentétes tanúvallomást tett, amelyben személyes meggyőződését adta elő.

A Kúria döntése és jogi indokai

[54] A Pp. 406. § (1) bekezdése a jogerős ítélet felülvizsgálatát az ügy érdemére kiható jogszabálysértés, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés esetén teszi lehetővé. A Pp. 423. § (1) bekezdésében foglaltaknak megfelelően eljárva a Kúria a jogerős ítéletet a felülvizsgálati kérelem keretei között, az ott megjelölt jogszabályok, illetve a Kúria közzétett határozatától jogkérdésben való eltérés tekintetében vizsgálhatja felül. Az érdemi felülvizsgálat kereteit alapvetően a felülvizsgálati kérelem határozza meg, amelynek – a Pp. 413. § (1) bekezdése értelmében – egymással szorosan összefüggő kötelező tartalmi kellékei a jogszabálysértés és a megsértett jogszabályhely megjelölése, valamint annak kifejtése, hogy a fél a határozat megváltoztatását milyen okból kívánja. Ezen együttes törvényi feltételeknek a fél akkor tesz eleget, ha egyrészt a megsértett jogszabályhelyet konkrétan megjelöli, másrészt a hivatkozott jogszabálysértést tartalmilag is körülírja, az arra vonatkozó jogi álláspontját kifejti, vagyis, ha a jogszabálysértésre való hivatkozása indokait is ismerteti [1/2016. (II. 15.) PK vélemény 3. és 4. pont, 1/2017. Polgári jogegységi határozat].

[55] A felülvizsgálati ellenkérelemben foglaltakkal szemben a felperes érvelhetett azzal, hogy a bíróság a visszterhesség vélelmébe ütköző tartalmat tulajdonított a felek szerződésének és a szerződést az alperes Áht. rendelkezéseit sértő gyakorlata alapján ítélte meg. Ez a jogi érvelés a másodfokú eljárásnak tárgya volt, ezért nem volt eljárásjogi akadálya annak, hogy a felperes a felülvizsgálati kérelmében is hivatkozzon rá.

[56] A felperes a rendkívüli perorvoslatát megalapozó jogsértést abban határozta meg, hogy a másodfokú bíróság tévesen értelmezte a megbízási szerződés részét képező díjmegállapodást. A felperes szerint a felek feltehető akarata, az eset körülményei, a szavak általánosan elfogadott jelentése és a szerződés egésze alapján arra kellett volna következtetnie, hogy a megállapodás értelmében minden parkolási esemény után 1.500 forint + áfa megbízási díj jár a részére. Ha pedig az ügyben több fizetési felszólítást kellett kiküldenie, akkor a díj fizetési felszólításonként illeti meg.

[57] A felperes megsértett anyagi jogi jogszabályként megjelölte a Ptk. 6:86. § (1) bekezdését, ezért a felülvizsgálati kérelme alapján azt kellett vizsgálni, hogy összhangban áll-

e a szerződés egészével a másodfokú bíróságnak az az értelmezése, amely szerint a díjazás nem parkolási eseményként, hanem fizetési felszólításonként jár, és mivel egy eljárást egy ügynek kell tekinteni ezért, ha abban több fizetési felszólítás is történt, a felperes csak egyszeri díjazásra jogosult.

[58] A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként megállapította, hogy a felülvizsgálati kérelem alapos.

[59] Elsőként arra mutat rá, hogy a szerződés egésze alatt a szerződés teljes tartalmát kell érteni, amely a Ptk. 6:63. §-ára figyelemmel határozható meg. Az alperes szerződéskötés előtti gyakorlata a Ptk. 6:63. § (5) bekezdésében foglalt feltétel hiányában nem vált a felperessel kötött megbízási szerződés tartalmává, mert azt nem egymás között alakították ki a felek. A megkötött megbízási szerződés teljesítése során követett gyakorlat sem tekinthető szerződési tartalomnak, mivel nem közös akaraton alapult. A felek közötti egyeztetés a jogerős ítéletben foglaltak szerint nem vezetett eredményre.

[60] A Ptk.-nak a megbízási szerződés fogalmát meghatározó 6:272. §-a szerint megbízási szerződés alapján a megbízott a megbízó által rábízott feladat ellátására, a megbízó pedig a megbízási díj megfizetésére köteles. A szerződés tartalmát meghatározó normában a megbízót megillető utasítási jog nem jelenik meg. A megbízó korlátlan utasítási joga a megbízott tevékenységének az ellátására vonatkozik. A megbízási szerződés egyéb kikötéseit, így a díjazásra vonatkozó megállapodást a megbízó egyedi utasítással nem módosíthatja (BH2006. 321). Az alperes mindezekre tekintettel alaptalanul hivatkozott arra, hogy az ügy tartalmi meghatározását a maga részére fenntartotta. A megbízási szerződés ebben az esetben a lényeges kérdésekben való megállapodás hiányában nem is jöhetett volna létre [Ptk. 6:63. § (2) bekezdés].

[61] A perbeli megbízási szerződésben a felek a megbízás tárgyában megállapodtak. A szerződés 1.1.1. pontja tartalmazza, hogy az alperes a parkoltatásból eredően őt megillető követelések érvényesítésével bízta meg a felperest. A megbízás alapján a felperesnek feladata, hogy felszólítsa teljesítésre a kötelezetteket. A felszólítást a felek maguk értelmezték úgy, hogy azon a Ktv. 15/D. § (1) bekezdése szerinti felszólítást is érteni kell. Tartalmazza továbbá ez a szerződési pont, hogy ha a kötelezett a felszólítást nem teljesíti, a felperes nemperes, illetve peres eljárás során érvényesítheti az alperes követelését. A megbízási szerződés 1.1.3. pontjában rögzítettek szerint a felperes az adatlekérdezést kivéve kizárólagos és teljes körű ügyintézészt lát el. A szerződés 1.1.2. pontja a Ktv. 15/D. § (1) bekezdésében foglalt kötelezettségére figyelemmel meghatározza az alperes igényérvényesítéshez szükséges tevékenységét. Azt írja elő, hogy a parkolási eseménytől számított 35 napon belül az általa is alkalmazott ügyviteli szoftveren keresztül a felperes rendelkezésére kell bocsátania a követelés-érvényesítéshez szükséges és elvárt adatokat, dokumentációt. A megbízási szerződés 1.1.5. pontja pedig arról szól, hogy a felek minden eljárási szakasz végén egyeztetnek a követelés-érvényesítés folytatásáról.

[62] A megbízás tárgyát meghatározó szerződési feltételek alapján az állapítható meg, hogy a felperes által ellátandó ügy a parkolási eseményekből eredő alperesi követelések érvényesítése, több lehetséges eljárási szakaszban. A Ktv. 15/C. és 15/D. §-aiból következően minden parkolási eseményhez külön fizetési felszólítás tartozik. A megbízási szerződésben nincs utalás a pótdíjazási események egy esetcsoporttá történő összevonásáról rendelkező szabályzatra. A jogerős ítélet helytálló megállapítása, hogy a Szabályzat nem része a perbeli szerződésnek. Az ügy érdemi elbírálása szempontjából ezért közömbösek a felülvizsgálati kérelemnek a Szabályzat hatályosságával, jogsértő jellegével és az ügyátadással kapcsolatos hivatkozásai. A megbízási szerződésnek nincs olyan rendelkezése, amely szerint a követelések összevont érvényesítése lenne a felperesre rábízott feladat.

[63] Ilyen feladat a szerződésnek a felek jogait és kötelezettségeit meghatározó 4. pontjából sem következik. Az itt rögzítettek között a felperes számára nincs előírva olyan kötelezettség, hogy egy fizetési meghagyással érvényesítse a díjköveteléseket, ha a járműnek bizonyos határidőn belül több parkolási eseménye volt. Az alperes adatszolgáltatási kötelezettségét meghatározó 4.1.4. pont sem azt teszi az alperes kötelezettségévé, hogy összevontan szolgáltatson adatot a parkolási eseményekről. A feladata az, hogy az eljárási határidőkre figyelemmel beazonosítsa a követelések kötelezettjeit, beszeresse a rájuk vonatkozó személyes adatokat és átadja azokat a felperesnek. A 4.1.5. pontban az alperes az általa rendszeresített adatfeldolgozó rendszerhez történő szükséges mértékű hozzáférés biztosítását vállalta. A 4.1.6. pontban rögzített kötelezettségvállalása pedig arra vonatkozott, hogy milyen formátumban adja át az érvényesíteni kívánt követeléseket. A felsorolásból következően a felek ebben a pontban követelés alatt az azt meghatározó adatokat (a kötelezett személyes adatait, a követelés egyedi azonosítóját, a követeléssel érintett gépjármű forgalmi rendszámát, a jogviszony keletkezésének idejét, helyeit, a követelés mibenlétét) értették.

[64] A szerződés díjazásáról a megállapodás 2. pontja rendelkezik. A 2.1.1. szerint a megbízó a szerződésben foglaltak teljesítése esetén a szerződés mellékletét képező Díjmegállapodásban meghatározott megbízási díjra jogosult. A szerződés 2.2. pontja azt tartalmazza, hogy a megbízottat megbízási díjként fix díj, sikerdíj, és az igényérvényesítési eljárások során a költség részeként megítélt ügyvédi munkadíj illeti meg. Meghatározza továbbá ez a szerződési pont, hogy miként számolnak el a felek a megbízottat illető fix díjakkal. A megállapodás szerint a megbízott a tárgyhót követő hónap 15. napjáig számszerűen tájékoztatja a megbízót a tárgyhóban kezdeményezett eljárásokról, és ennek megfelelően a fix díjak alapulvételével kiállítja a számláját, amelyet a megbízó a kézhezvételétől számított 8 napon belül átutalással egyenlít ki.

[65] Az ügy a Díjmegállapodásban sem jelent mást, mint a megbízás tárgyát, azaz az egyes parkolási eseményekből eredő követelés-érvényesítést. A Díjmegállapodás I. számú táblázatának szerkezetéből kitűnően a felek az ügyvédi megbízási díjat az igényérvényesítési eljárás szakaszaihoz rendelték hozzá. Az 1. ponttal jelölt első szakaszt a fizetési felszólításokkal azonosították. A többes szám nem jelöl több ügyet, mivel a nyilvántartott üzembentartó helyett a tényleges üzembentartó felszólításával ugyanannak a követelésnek az érvényesítése folytatódik. A táblázatban az első szakaszhoz tartozóan az szerepel, hogy a díj minden átadott ügy (érvényesítendő követelés) után fixen 1.500 forint. A fix díj egy rögzített, előre meghatározott összegű díjat jelent, így arra a fizetési felszólítások számának sincs ráhatása.

[66] Az adott esetben nem merült fel, hogy a megbízás ingyenes lett volna. Az adat-lekérdezési díjak elszámolás során történő érvényesíthetősége mellett az alperes által hivatkozott csoportos követelés-érvényesítéshez kötött díjazás azonban nem összeegyeztethető a visszterhesség vélelmével (Ptk. 6:61. §).

[67] Az eljáró bíróságok mindezekre tekintettel nem értelmezték megfelelően a felek díjmegállapodását, annak alapján ugyanis a felperes minden parkolási eseményből eredő követelés érvényesítése után 1.500 forint + áfa megbízási díjra lehet jogosult. A felperesnek ennél több akkor sem járhat, ha a követelés érvényesítéséhez több fizetési felszólítás is szükséges volt.

[68] Az eljáró bíróságok eltérő jogi álláspontjuk folytán nem vizsgálták, hogy megilleti-e a felperest az a díjkövetelés, amelynek teljesítését igényli. Pusztán a szerződés értelmezésével nem volt eldönthető, hogy alapos-e, és mennyiben a felperes keresete. Az alperes az ellenkérelmében vitatta a szerződés hatálya alatt történt parkolási események felperes által meghatározott számát.

[69] A Kúria ezért a Pp. 424. § (3) bekezdése alapján az elsőfokú ítéletre is kiterjedően hatályon kívül helyezte a jogerős ítéletet, és az elsőfokú bíróságot új eljárásra és új határozat hozatalára utasította.

[70] Az új eljárásban a szerződés helyes értelmezésére is figyelemmel az elsőfokú bíróságnak a bizonyítás eredményének mérlegelésével – szükség esetén további bizonyítás lefolytatását követően –, el kell bírálnia, tartozik-e az alperes a felperesnek a követelt ügyvédi munkadíjjal.

Az alkalmazott jogszabályok

[71] 2013. évi V. törvény 6:63. §, 6:86. § (1) bekezdés, 6:272. §, 6:273. § (1) bekezdés

1988. évi I. törvény 15/D. § (1) bekezdés

2016. évi CXXX. törvény 424. § (3) bekezdés

A döntés elvi tartalma

[72] Az egyes szerződési feltételeket és nyilatkozatokat a szerződés egészével összhangban kell értelmezni. A szerződés egésze alatt a szerződés teljes tartalma értendő, amit a Ptk. 6:63. §-ára figyelemmel kell meghatározni. Az egyik fél szerződéskötés előtti gyakorlata, ha azt nem a másik féllel közösen alakította ki, nem válik a szerződés részévé, és a szerződés teljesítése során követett gyakorlat sem tekinthető szerződési tartalomnak, ha nem közös akaraton alapul.

[73] A megbízó utasítási joga a megbízott tevékenységének az ellátására vonatkozik.

Záró rész

[74] A Kúria a Pp. 424. § (4) bekezdése alapján a felek felülvizsgálati eljárásban felmerült eljárási költségét csak megállapította, viseléséről az új határozatot hozó bíróság dönt.

[75] A felperes felülvizsgálati eljárási költsége a Pp. 80. §-ában foglaltakra és a megfizetett 1.800.606 forint felülvizsgálati eljárási illetékre figyelemmel összesen 2.181.606 forint. Az alperes felülvizsgálati eljárási költsége a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés *a)*, *b)* pontja, (5) bekezdése és 4/A. § (1) bekezdése szerint megállapított 470.014 forint ügyvédi munkadíj.

[76] A Kúria a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 376. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson bírálta el.

[77] A végzés elleni felülvizsgálatot a Pp. 407. § (1) bekezdés *d)* pontja zárja ki.

Budapest, 2022. március 31.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, dr. Magosi Szilvia s.k. előadó bíró, dr. Puskás Péter s.k. bíró